

Módosítás 99**Dragoș Pîslaru**

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében

Jelentés**A9-0003/2024****Lucia Ďuriš Nicholsonová**

Az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája létrehozása

(COM(2023)0512 – C9-0328/2023 – 2023/0311(COD))

Irányelvre irányuló javaslat–

AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAI*

a Bizottság javaslatához

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS

(EU) 2024/... IRÁNYELVE

(...)

az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája létrehozásáról**(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 53. cikke (1) bekezdésére és 62. cikkére, valamint 91. cikkére és 21. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

* Módosítások: az új vagy módosított szöveget félkövér dőlt betűtípus, a törléseket pedig a ■ jel mutatja.

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,
tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,
rendes jogalkotási eljárás³ keretében,

¹ HL C, C/2024/1595., 2024.3.5., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1595/oj>

² HL C [...], [...], [...]. o.

³ Az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ...-i határozata.

mivel:

- (1) Az **■** Unió az Európai Unióról szóló szerződésben (EUSZ), az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ), az Európai Unió Alapjogi Chartájában (Charta) **és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben⁴ (UNCPRD)** foglaltak szerint az emberi méltóság, a szabadság, az **egyenlőség** és az emberi jogok tiszteletben tartásának értékein alapul, és elkötelezett a – többek között a fogyatékossgon alapuló – megkülönböztetés elleni küzdelem mellett.
- (2) A Charta 26. cikkében az Unió elismeri és tiszteletben tartja a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és munkaerőpiaci beilleszkedésük, valamint a közösségi életben való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.
- (3) Minden uniós polgárnak alapvető joga, hogy – az EUSZ-ben és az EUMSZ-ben, valamint a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel – szabadon mozogjon és tartózkodjon a tagállamok területén. **Az UNCPRD 18. cikke is elismeri többek között a fogyatékossgal élő személyek másokkal egyenlő jogát a mozgás szabadságához és a lakóhely megválasztásának szabadságához.**

⁴ **HL L 23., 2010.1.27., 37. o.**

- (4) Az Európai Unió Bírósága szerint az uniós polgárság célja a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlása során biztosítani a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállását, amely lehetővé teszi az azonos helyzetben lévő személyek számára, hogy az EUMSZ tárgyi hatálya alatt állampolgárságuktól függetlenül ugyanolyan jogi bánásmódban részesüljenek, a kifejezetten előírt kivételekre is figyelemmel.
- (5) Az Unió részes fele az ■ UNCRPD-nek ■ , és az abban foglalt rendelkezések – az Unió hatáskörén belül – az uniós jogrend szerves részét képezik. Valamennyi tagállam részes fele az UNCRPD-nek, és az a hatásköreik keretein belül rájuk nézve kötelező. ***Bár az UNCRPD-t az Unió és valamennyi tagállam aláírta és megerősítette, mind uniós szinten, mind a tagállamok összességében előrelépésre van szükség a fogyatékossgal élő személyek egyenlősége terén.***

- (6) ***Az UNCRPD megállapítja, hogy fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb környezeti, adminisztratív, technológiai és társadalmi akadállyal együtt megkülönböztető bánásmódot eredményezhet. Az UNCRPD célja ezért valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes és egyenlő gyakorlásának előmozdítása, védelme és biztosítása valamennyi fogyatékossgal élő személy számára mindenféle megkülönböztetés nélkül, és veleszületett méltóságuk, egyéni autonómiájuk, többek között az önálló döntéshozatal szabadsága, valamint a személyek függetlensége tiszteletben tartásának előmozdítása, ezáltal biztosítva teljes körű és hatékony társadalmi részvételüket és beilleszkedésüket másokkal egyenlő alapon. Az UNCRPD azt is elismeri, hogy tiszteletben kell tartani a különbségeket, és hogy a fogyatékossgal élő személyeket az emberi sokféleség és az emberiség részeként kell elfogadni, valamint megfelelő intézkedéseket kell hozni a fogyatékossgal élő személyek számára az esélyegyenlőség és az akadálymentesség biztosítása érdekében. Az UNCRPD kimondja, hogy a fogyatékossgal élő nők és lányok többszörösen hátrányos megkülönböztetésnek vannak kitéve, valamint előírja, hogy a részes államok hozzanak olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják számukra valamennyi emberi jog és szabadság teljes és egyenlő élvezetét. Az UNCRPD elismeri továbbá az azon fogyatékossgal élő személyeket körülvevő nehéz körülményeket, akik faj, bőrszín, nem, nyelv, vallás, politikai és más vélemény, nemzeti, etnikai, őslakos vagy társadalmi származás, vagyon, születés, életkor vagy más helyzet alapján a hátrányos megkülönböztetés többszörös vagy súlyosabb formáival szembesülnek.***

- (7) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én Göteborgban együttesen kihirdetett szociális jogok európai pillére⁵ (a továbbiakban: a pillér) a 3. alapelvében kimondja, hogy – többek között fogyatékoságtól függetlenül – mindenkinek joga van az egyenlő bánásmódhoz és az esélyegyenlőséghez **a foglalkoztatás, a szociális védelem, az oktatás és a nyilvánosság számára elérhető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, valamint hogy elő kell mozdítani az alulreprezentált csoportok esélyegyenlőségét.** Emellett a pillér – a 17. alapelvében – elismeri, hogy a fogyatékosággal élő személyeknek joguk van **a méltó életet garantáló jövedelemtámogatáshoz,** a társadalomban való részvételüket lehetővé tevő szolgáltatásokhoz **és a szükségleteikhez igazított munkakörnyezethez.**
- (8) **A 2021. március 3-i bizottsági közleménnyel elfogadott, a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló stratégia (2021–2030) célja, hogy kezelje a fogyatékosággal élő személyek előtt álló különböző kihívásokat, és az UNCRPD valamennyi területén eredményeket érjen el, mind uniós, mind tagállami szinten.**
- (9) Az (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶ célja a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása a tagállamokban eltérő akadálymentességi követelményekből eredő akadályok felszámolása és megelőzése révén, hozzájárulva ezáltal az akadálymentes termékek és szolgáltatások elérhetőségének növeléséhez a belső piacon, beleértve bizonyos közszolgáltatások esetében a honlapokhoz és a mobilalkalmazásokhoz való hozzáférést, valamint a releváns információk akadálymentességének javítását. ■ Emellett az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelvének⁷ célja a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítése.

⁵ HL C 428., 2017.12.13., 10. o.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.).

- (10) Ezenkívül az uniós jog garantálja a megkülönböztetésmentességhez való jogot a közlekedés igénybevétele terén, továbbá egyéb jogokat is. E jogok közé tartozik például a légi, vasúti, vízi, illetve autóbuszos utazást igénybe vevő, fogyatékossgal élő és csökkent mozgásképességű utasoknak nyújtott ingyenes segítség, amely jogokat az 1107/2006/EK⁸, az (EU) 2021/782⁹, az 1177/2010/EU¹⁰, illetve a 181/2011/EU¹¹ európai parlamenti és tanácsi rendelet hozta létre. Az uniós jog – különösen az 1999/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹² – lehetővé teszi a tagállamok számára azt is, hogy csökkentett úthasználati díjakat vagy használati díjakat írjanak elő az úthasználatidíj-köteles utak, hidak vagy alagutak esetében, valamint mentességet biztosítsanak az ilyen úthasználati díjak vagy használati díjak megfizetésének kötelezettsége alól a fogyatékossgal élő személyek által használt vagy tulajdonában lévő járművek esetében.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2006/EK rendelete (2006. július 5.) a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól (HL L 204., 2006.7.26., 1. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/782 rendelete (2021. április 29.) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről (HL L 172., 2021.5.17., 1. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 1177/2010/EU rendelete (2010. november 24.) a tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogairól, valamint a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 334., 2010.12.17., 1. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 181/2011/EU rendelete (2011. február 16.) az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 55., 2011.2.28., 1. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 1999/62/EK irányelve (1999. június 17.) a járművekre egyes közúti infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról (HL L 187., 1999.7.20., 42. o.).

- (11) A fogyatékossgal élő személyek a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságaihoz **vagy szerveihez** fordulhatnak fogyatékossgai státuszuk elismerése érdekében, mivel ez a tagállamok hatáskörébe tartozik. A fogyatékossga értékelésére szolgáló **eljárások** tagállamonként **eltérőek**. Amennyiben az illetékes hatóságok **vagy szervek** elismerik a kérelmező fogyatékossgai státuszát, fogyatékossgai igazolást, fogyatékossgai kártyát vagy a kérelmező fogyatékossgai státuszát elismerő egyéb hivatalos dokumentumot állíthatnak ki. ***Azon tagállamokban, ahol a fogyatékossgai státusznak nincs egységes meghatározása, a fogyatékossga alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultsággal lehet élni, amikor a szolgáltatásokban vagy előnyökben fogyatékossgal élő személyek részesülnek.***

- (12) *Az UNCRPD felismeri, hogy a fogyatékossgal élő személyek által elszenvedett megkülönböztetés és társadalmi kirekesztés a környezeti, rendszerszintű és attitűdbeli akadályokból ered, nem pedig a személyek fogyatékossgából. Mivel a tagállamok egymás között nem ismerik el kölcsönösen a fogyatékossgai státuszt, a fogyatékossgal élő személyek gyakran sajátos és jelentős nehézségekkel és akadályokkal szembesülnek az egyenlő bánásmódhoz, a megkülönböztetésmentességhez és a szabad mozgáshoz való alapvető jogaik gyakorlása során. Ez különösen vonatkozik a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹³ 6. cikkének értelmében vett rövid távú tartózkodásra vagy látogatásra egy másik tagállamban, az említett cikk ugyanis kimondja, hogy az uniós polgárokat és családtagjaikat érvényes személyazonosító igazolvány vagy útleveél birtokában külön feltételek és más formai követelmények nélkül három hónapig megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállamban. A három hónapot meghaladó tartózkodás esetére az említett irányelv 7. cikke további feltételeket ír elő, és ebben az esetben az említett irányelv 8. cikkének rendelkezései lehetővé teszik a fogadó tagállam számára annak megkövetelését, hogy az uniós polgárok nyilvántartásba vetessék magukat az érintett hatóságoknál.*

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

- (13) Amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik, vagy a tagállamok nem állapodtak meg eltérően, azok a fogyatékossgal élő személyek, akik munkavégzés vagy tanulmányok folytatása céljából, illetve egyéb célból hosszabb időre egy másik tagállamba költöznek, az adott tagállam alkalmazandó szabályaival összhangban kérhetik a másik tagállam illetékes hatóságaitól **vagy szerveitől** a fogyatékossguk ■ értékelését és hivatalos elismerését, továbbá fogyatékossgai igazolást, fogyatékossgai kártyát vagy a fogyatékossgai státuszukat elismerő más hivatalos dokumentumot, **vagy a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságról szóló határozatot** kaphatnak.
- (14) ***Az uniós mobilitási programokban részt vevő, fogyatékossgal élő személyek szabad mozgásának elősegítése érdekében a különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz vagy parkolási feltételekhez és létesítményekhez való egyenlő hozzáférést az említett program időtartama alatt az európai fogyatékossgai kártya és a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája révén kell biztosítani. Az uniós mobilitási programok olyan, az Unió által létrehozott programokat ölelnek fel, amelyek célja a személyek más tagállamokba irányuló, meghatározott időtartamú, oktatási, képzési, szakmai, polgári vagy kulturális célú mobilitásának támogatása: ilyen például az Európai Szolidaritási Testület program, illetve az Erasmus+, amelyeket az (EU) 2021/888¹⁴, illetve az (EU) 2021/817¹⁵ európai parlamenti és tanácsi rendelet hozott létre.***

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/888 rendelete (2021. május 20.) az Európai Szolidaritási Testület program létrehozásáról, valamint az (EU) 2018/1475 és a 375/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 202., 2021.6.8., 32. o.).

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/817 rendelete (2021. május 20.) az Erasmus+ elnevezésű uniós oktatási és képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2021.5.28., 1. o.).

- (15) Azok a személyek azonban, akik elismert fogyatékosági státusszal rendelkeznek, **vagy a fogyatékoságuk alapján egyes szolgáltatásokra jogosultak, rendszeresen** jelentős nehézségekkel **és akadályokkal** szembesülnek, **amikor** rövid időre utaznak vagy látogatnak a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamba, és a felkeresett tagállamban a fogyatékosági státuszukat **vagy a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságukat** nem ismerik el, amennyiben nem rendelkeznek a fogadó tagállamban a fogyatékosági státuszukat **vagy a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságukat** elismerő fogyatékosági igazolással, fogyatékosági kártyával vagy más hivatalos dokumentummal annak érdekében, hogy az ott igénybe vehető különleges feltételekben vagy kedvezményes elbánásban részesüljenek. **Különösen a nem látható fogyatékosággal élő személyek szembesülnek gyakran sajátos nehézségekkel, amikor egy másik tagállamba történő utazásuk vagy látogatásuk során fogyatékoságuk igazolására kérik fel őket.**
- (16) A más tagállamokba utazó vagy látogató, fogyatékosággal élő személyek **jelentősen** hátrányos helyzetbe kerülnek a szabad mozgáshoz való joguk gyakorlása tekintetében **a nem fogyatékosággal élő személyekkel, valamint** azokkal a fogyatékosággal élő személyekkel szemben, akik olyan fogyatékosági igazolással, fogyatékosági kártyával vagy más hivatalos dokumentummal rendelkeznek, amely elismeri a fogyatékosági státuszukat **vagy a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságukat** abban a tagállamban, amelybe utaznak vagy látogatnak.

- (17) Továbbá a fogyatékossgal élő személyek számára **jelentős** bizonytalanságot teremt az, hogy nem tudják, hogy fogyatékossgai státuszukat **vagy a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságukat** és az e státuszt vagy jogosultságot ■ elismerő hivatalos okmányokat el fogják-e ismerni, illetve milyen mértékben fogják elismerni, amikor egy másik tagállamba utaznak vagy látogatnak. **Ezt a problémát tovább súlyosbítja, hogy a nekik biztosított jogokra és a rendelkezésükre álló kedvezményekre vonatkozó online információk elérhetősége korlátozott.** Mindez visszatarthatja a fogyatékossgal élő személyeket a szabad mozgáshoz való joguk gyakorlásától, **valamint a teljes körű és hatékony társadalmi részvételtől és beilleszkedéstől.**
- (18) **Az uniós polgárok számos, az Európai Parlamenthez benyújtott petícióban kifejezték a fogyatékossg tagállamok általi kölcsönös elismerésének hiányával kapcsolatos aggályaikat, és egy Unió-szerte érvényes fogyatékossgai kártya bevezetését kérték.**

- (19) A köz- és magánterületekhez **és -szolgáltatásokhoz** való hozzáférés **különböző látható és láthatatlan**, fizikai, **társadalmi** és egyéb akadályai mellett **az észszerű alkalmazkodás hiánya** és a magas költség is olyan kulcsfontosságú tényezők, amelyek sok fogyatékossgal élő személyt eltántorítanak az utazástól. A fogyatékossgal élő személyeknek sajátos szükségleteik vannak, amelyek **a fogyatékossgukhoz kapcsolódó többletköltségekkel járnak**, és amelyek szükségessé tehetik az őket kísérő vagy segítő személyek – köztük a nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlatokkal összhangban személyi asszisztenseknek elismert személyek –, **illetve jelnyelvi tolmácsok vagy segítő állatok igénybevételét**, ami a fogyatékossgal nem rendelkező személyekénél magasabb utazási költségeket eredményez. A fogyatékossgai státusz **vagy a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultság** más tagállamokban való elismerésének hiánya korlátozhatja a fogyatékossgal élő személyek hozzáférését a fogyatékossgal élő személyeknek fenntartott különleges feltételekhez, kedvezményes elbánáshoz vagy parkolási feltételekhez és létesítményekhez – például az ingyenes vagy csökkentett árú hozzáféréshez, **a tömegközlekedési eszközökön való elsőbbségi férőhelyekhez és a fenntartott parkolóhelyekhez** –, ez pedig kihat utazási költségeikre, életvitelükre, **társadalmi és gazdasági beilleszkedésükre és személyes autonómiájukra. Ezenkívül a pszichoszociális, kognitív, fizikai és érzékszervi akadálymentességi politikákkal kapcsolatos ismeretek széles körű hiánya a fogyatékossgal élő személyekkel szembeni megkülönböztető magatartást eredményezhet.**

- (20) Az akár díjazás ellenében, akár anélkül kínált kedvezményes elbánás –például a személyes segítségnyújtás, az elsőbbségi hozzáférés vagy **sorbanálláskor az előreengedés lehetősége** – **gyakran** fontos ahhoz, hogy a fogyatékossgal élő személyek képesek legyenek hozzáférni a különböző szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez vagy létesítményekhez, és azokat **teljeskörűen élvezhessék**. Amennyiben azonban a felkeresett tagállamban nem ismerik el **kölcsönösen** a fogyatékossgai státuszukat **vagy a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságukat** és az e státuszukat vagy jogosultságukat ■ elismerő, más tagállamokban kiállított hivatalos dokumentumokat, előfordulhat, hogy a fogyatékossgal élő személyek nem vehetik igénybe azon különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást, amelyet az adott tagállam hatóságai vagy magánszereplői a felkeresett tagállam által kiállított fogyatékossgai igazolás, fogyatékossgai kártya vagy bármely más, a fogyatékossgai státuszt **vagy a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságot** elismerő hivatalos okmány birtokosai számára kínálnak.

- (21) A 2016-ban indított és nyolc tagállamban megvalósított, az európai fogyatékosági igazolvánnyal kapcsolatos kísérleti projekt – ***noha önkéntes jellegű és hatályában korlátozott*** – egyértelműen bizonyította, ***hogy a fogyatékosági státusz vagy a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultság tagállamok közötti kölcsönös elismerésének megkönnyítése*** előnyöket ***biztosított*** a fogyatékosággal élő személyek számára a kultúra, a szabadidő, a sport és egyes esetekben a közlekedés területén nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos különleges feltételekhez és kedvezményes elbánáshoz való hozzáférés, valamint az Unión belüli, rövid távú, határokon átnyúló mozgásuk támogatása terén, ***valamint megmutatta, hogy a kártya célkitűzései továbbra is relevánsak a fogyatékosággal élő személyek jelenlegi szükségletei szempontjából***. A kísérleti projekt emellett más példákat is tartalmazott olyan szolgáltatásokra, tevékenységekre és létesítményekre, amelyek különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást kínálnak a fogyatékosággal élő személyeknek.
- (22) Fogyatékosági státuszuk ***vagy a fogyatékoságuk alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságuk*** alapján a fogyatékosággal élő személyek a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságaitól ***vagy szerveitől*** a fogyatékosággal élő személyeknek kiállított olyan parkolási kártyát igényelhetnek, amellyel elismerik a fogyatékosággal élő személyek számára fenntartott bizonyos parkolási feltételek és létesítmények igénybevételéhez való jogot. Minden tagállam meghatározott olyan helyi, regionális vagy nemzeti szintű igénylési eljárást – és a kapcsolódó jogosultsági kritériumokat –, amellyel a fogyatékosággal élő személyek (vagy az őket kísérő vagy segítő személyek, köztük a személyi asszisztensek) számára parkolási kártya igényelhető.

- (23) A 98/376/EK tanácsi ajánlás¹⁶ meghatározza a fogyatékosággal élő személyek parkolási kártyájának európai modelljét, amely megkönnyíti az ilyen parkolási kártyák tagállamok közötti elismerését. *Az említett ajánlás végrehajtása – tekintettel annak nem kötelező jellegére* – és egyes nemzeti kiegészítések beillesztése, illetve az ajánlott modelltől való eltérések azonban számos különböző, a fogyatékosággal élő személyek részére kiállított *parkolási* kártyát eredményeztek. Ez a különféleség akadályozza e parkolási kártyák határokon átnyúló elismerését a tagállamok között, és meggátolja, hogy a fogyatékosággal élő személyek más tagállamokban hozzáférjenek a fogyatékosággal élő személyek részére kiállított parkolási kártyával rendelkezők számára fenntartott *egyedi* parkolási feltételekhez és létesítményekhez. Emellett az említett ajánlást nem aktualizálták annak érdekében, hogy tükrözze a folyamatos technológiai és digitalizációs fejleményeket. A tagállamok a fogyatékosággal élő személyek részére kiállított parkolási kártyákkal kapcsolatos csalás és hamisítás miatt *is* problémákkal *szembesültek*, mivel a formátum általában meglehetősen egyszerű és könnyen hamisítható, és a gyakorlatban tagállamonként eltérő, ami megnehezíti az ellenőrzést. *Ezen irányelv fényében, amely részletesebb, jogilag kötelező erejű szabályokat állapít meg e területen, a 98/376/EK ajánlás már nem teljesíti a benne foglalt célkitűzéseket. A tagállamok számára azonban lehetővé kell tenni, hogy az ezen irányelvet átültető intézkedések alkalmazásának kezdőnapja előtt, az említett ajánlással összhangban a fogyatékosággal élő személyek számára kiállított parkolási kártyák a területükön ugyanolyan érvénnyel bírnak, mint a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája.*

¹⁶ A Tanács 98/376/EK ajánlása (1998. június 4.) a fogyatékosággal élő személyek parkolási kártyájáról (HL L 167., 1998.6.12., 25. o.).

- (24) Annak megkönnyítése érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamokban hozzáférjenek a szolgáltatásokkal – **többek között a személyszállítási szolgáltatásokkal** –, tevékenységekkel és létesítményekkel kapcsolatos különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz, akkor **is**, amikor azokat nem díjazás ellenében nyújtják, fel kell számolni a más tagállamba való utazás vagy látogatás során fennálló azon akadályokat és nehézségeket, amelyek a fogyatékossgai státuszuk, **a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságuk** és az e státuszt vagy jogosultságot ■ elismerő, más tagállamokban kiállított hivatalos dokumentumok **kölcsönös** elismerésének és a parkolási jogok elismerésének a hiányából fakadnak.
- (25) Ezért annak elősegítése érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek ■ **egy másik tagállamba rövid távú tartózkodás céljából történő utazásuk vagy látogatásuk során** a felkeresett tagállam fogyatékossgal élő lakosaival azonos alapon, állampolgárság alapján történő megkülönböztetés nélkül gyakorolhassák az adott tagállam hatóságai vagy magánszereplői által kínált különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való jogokat, valamint annak érdekében, hogy könnyebbé váljon számukra **valamennyi** közlekedési **eszköz** használata, és az adott tagállam fogyatékossgal élő lakosaival azonos alapon hozzáférjenek a fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez, meg kell határozni a fogyatékossgal élő személyek elismert fogyatékossgai státuszát **vagy a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságát** igazoló európai fogyatékossgai kártya és a fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez való elismert jogot igazoló európai parkolási kártya keretét, szabályait és közös feltételeit, ideértve ezek közös egységes modelljét is. **A tagállamok számára ezenfelül lehetővé kell tenni, hogy úgy döntsenek, hogy ezen irányelvet a rövid távú tartózkodásnál hosszabb időszakokra alkalmazzák az elismert fogyatékossgai státuszú vagy a fogyatékossguk alapján egyes szolgáltatásokra jogosult személyekre.**

- (26) Az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája kölcsönös elismerésének meg kell könnyítenie és garantálnia kell az egyik tagállamban elismert fogyatékosági státuszú **vagy a fogyatékoságuk alapján egyes szolgáltatásokra jogosult** személyek számára más tagállamokban a hatóságok vagy a magánszereplők által kínált különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való hozzáférést számos szolgáltatás, tevékenység és létesítmény tekintetében, beleértve a nem díjazás ellenében nyújtottakat is, valamint a fogyatékosággal élő személyek – **és adott esetben az őket kísérő vagy segítő személyek, köztük a személyi asszisztensek** – számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez való hozzáférést a fogadó tagállam illetékes hatóságai **vagy szervei** által kiállított nemzeti fogyatékosági igazolások, fogyatékosági kártyák vagy a fogyatékosági státuszt elismerő egyéb hivatalos dokumentumok – **amennyiben léteznek ilyen hivatalos dokumentumok** – és a fogyatékosággal élő személyek számára kiállított nemzeti parkolási kártyák alapján biztosítottakkal egyenlő feltételek mellett.
- (27) A parkolási feltételek és létesítmények mellett az ezen irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatások, tevékenységek és létesítmények a hatóságok vagy magánszereplők által nyújtott, folyamatosan változó tevékenységek széles körét fedik le, beleértve a nem díjazás ellenében kínált, akár kötelező jelleggel – nemzeti vagy helyi szabályok vagy jogi kötelezettségek alapján –, akár önkéntes alapon – különösen magánüzemeltetők által – nyújtott, különböző szakpolitikák hatálya alá tartozó tevékenységeket is, például a kultúra, a szabadidő, az idegenforgalom, a sport, a közösségi és egyéni közlekedés vagy a **képzés** területén.

- (28) A különleges feltételekre vagy a kedvezményes elbánásra példa többek között az ingyenes hozzáférés, a csökkentett ár, az úthasználatdíj-köteles utakra, hidakra vagy alagutakra vonatkozó csökkentett (használati) díj, az elsőbbségi hozzáférés, **a forgalomtól elzárt és gyalogos övezetekbe való behajtás lehetősége, az elsőbbségi férőhely a tömegközlekedési eszközökön, a kijelölt és hozzáférhető ülőhely a tömegközlekedési eszközökön**, parkokban és egyéb közterületeken, az akadálymentes ülőhely kulturális vagy nyilvános rendezvényeken, a személyi segítség, a segítő állatok – **például a fogyatékossgal élő, többek között látássérült személyeket kísérő vakvezető vagy segítő kutyák** –, a tengerparton a vízbe való bejutáshoz nyújtott segítség, más támogatás – például Braille-íráshoz, audiokalauzhoz vagy jelnyelvi tolmácsoláshoz való hozzáférés –, a segédeszköz- vagy segítségnyújtás, a kerekesszék vagy úszó kerekesszék kölcsönzése, az akadálymentes formátumú turistainformáció, valamint a segédmotoros rokkantkocsi-használat megengedése az utakon vagy a kerekesszékek használatának megengedése a kerékpársávokban. A parkolási feltételek és létesítmények közé tartoznak **például az ingyenes vagy kibővített, illetve fenntartott parkolóhelyek, valamint az olyan területekre – például az alacsony kibocsátású övezetekbe – történő behajtás, amelyekre a nemzeti joggal összhangban csak bizonyos járművek hajthatnak be. Ami a légi, vasúti, vízi vagy autóbuszos személyszállítási szolgáltatásokat illeti, a fogyatékossgal élő személyeknek kínált különleges feltételeken vagy kedvezményes elbánáson túlmenően a segítő állatok – például a fogyatékossgal élő, többek között látássérült személyeket kísérő vakvezető vagy segítő kutyák** –, a személyi asszisztensek, **a jelnyelvi tolmácsok** vagy a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyeket kísérő vagy segítő egyéb személyek díjmentesen vagy **kedvezményes áron utaznak és** ülőhelyet kapnak az általuk kísért, fogyatékossgal élő személy mellett, amennyiben erre mód van. **A fogyatékossgal élő személyt kísérő vagy segítő személyt maga a fogyatékossgal élő személy vagy törvényes gyámja jelöli ki, és a kijelölt személy a fogyatékossgal élő személy szükségleteitől függően eseti alapon változhat.**

- (29) *A személyi asszisztensek – szükség esetén a nemzeti jognak, illetve gyakorlatnak megfelelően szerződéses jogviszony keretében – kísérik vagy segítik a fogyatékossgal élő személyt vagy végzik a mindennapi életvitelhez szükséges tevékenységeket, mégpedig a fogyatékossgal élő személyek személyes autonómiájának ösztönzése, közösségi életének megkönnyítése és önálló életvitelének elősegítése céljából. A személyi asszisztensek számára – állampolgárságuktól függetlenül – lehetővé kell tenni, hogy a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamba történő utazásuk vagy látogatásuk során kísérik vagy segítsék az európai fogyatékossgal kártyával vagy a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájával rendelkező, fogyatékossgal élő személyeket, feltéve, hogy az alkalmazandó uniós és nemzeti jog értelmében joguk van az Unión belüli mozgáshoz.*
- (30) *A vonatkozó uniós joggal összhangban a tagállamoknak adott esetben biztosítaniuk kell, hogy a határokon átnyúló személyszállítási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók az európai fogyatékossgal kártyával rendelkező utazóknak menetjegyük megváltásakor a 181/2011/EU és az 1177/2010/EU rendelettel összhangban nyújtsanak, vagy az (EU) 2021/782 rendelettel összhangban kérésre tegyenek elérhetővé egyértelmű tájékoztatást az utazás során a műveletek különböző részeire alkalmazandó különleges feltételekről vagy kedvezményes elbánásról annak elkerülése érdekében, hogy az európai fogyatékossgal kártyával rendelkező utazók ugyanazon személyszállítási szolgáltatást igénybe véve egy másik tagállamba érvényes úti okmány nélkül érkezzenek.*

- (31) Az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája egyes tagállamokban történő kiállítását, **megújítását és bevonását** ezen irányelv és az adott tagállamnak a fogyatékosággal élő személyek fogyatékosági státuszának **vagy a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságának** és parkolási jogainak értékelésére és elismerésére alkalmazandó **szabályai**, eljárásai és hatáskörei együtt határozzák meg. **Amennyiben a tagállamok automatikusan állítják ki az európai fogyatékosági kártyát, kérniük kell az érintett személy hozzájárulását. Az európai fogyatékosági kártya kiállításának és megújításának ingyenesnek kell lennie, míg a kártya elvesztése vagy megrongálódása esetén annak újbóli kiállítása díjköteles lehet. A fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának kiállítása és megújítása ingyenes vagy díjköteles is lehet. Az európai fogyatékosági kártya elvesztése vagy megrongálódása esetén a kártya újbóli kiállításáért, illetve a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának kiállításáért és megújításáért esetlegesen felszámított díjak nem haladhatják meg a tényleges adminisztratív költségeket, és megállapított összegük nem akadályozhatja meg a fogyatékosággal élő személyeket abban, illetve nem tarthatja vissza őket attól, hogy ezen kártyákat beszerezzék vagy újból beszerezzék.**

- (32) *Az európai fogyatékosági kártya fizikai változata mellett a tagállamoknak a kártya digitális változatáról is rendelkezniük kell, **továbbá lehetővé kell tenni a számukra, hogy a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának digitális változatáról is rendelkezzenek – azt követően, hogy a műszaki előírások végrehajtási jogi aktusok útján meghatározásra kerültek. E műszaki előírásoknak az igazolványok és dokumentumok – például az (EU) 2021/953 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁷ alapján létrehozott uniós digitális Covid-igazolvány – digitalizálásával kapcsolatban európai szinten végzett korábbi és folyamatban lévő munka tapasztalataira kell épülniük, és lehetővé kell tenniük az európai fogyatékosági kártyának és a **fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának egy uniós szintű digitális személyiadat-tárcán keresztüli** használatát. A fogyatékosággal élő személyeket **tájékoztatni kell az említett lehetőségekről, és lehetővé kell tenni a számukra annak eldöntését, hogy az európai fogyatékosági kártyának a fizikai vagy a digitális változatát, vagy mindkettőt** kívánják használni. **Azon tagállamokban, amelyekben a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának fizikai változatát digitális változat egészíti ki, a fogyatékosággal élő személyek számára lehetővé kell tenni, hogy igényelhessék akár a kártya fizikai változatát, akár a digitális és a fizikai változatát egyaránt.*****

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/953 rendelete (2021. június 14.) a Covid19-világjárvány idején a szabad mozgás megkönnyítése érdekében az interoperábilis, Covid19-oltásra, tesztre és gyógyultságra vonatkozó igazolványok (uniós digitális Covid-igazolvány) kiállításának, ellenőrzésének és elfogadásának keretéről (HL L 211., 2021.6.15., 1. o.).

- (33) Az európai fogyatékosági kártyának és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának a kiállítása személyes adatok kezelésével jár, ideértve különösen a kártyatulajdonos fogyatékosági státuszára vonatkozó adatokat, amelyek az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁸ 4. cikkének 15. pontja értelmében vett egészségügyi adatnak tekintendők, és ezért az említett rendelet 9. cikke értelmében a személyes adatok különleges kategóriájának minősülnek. Az ezen irányelvvel összefüggésben végzett személyesadat-kezelésnek meg kell felelnie az alkalmazandó adatvédelmi jognak, különösen az (EU) 2016/679 rendeletnek. Ezen irányelv átültetésekor a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti jogszabályok megfelelő biztosítékokat tartalmazzanak a személyes adatok kezelésére vonatkozóan, különös tekintettel a személyes adatok különleges kategóriáira. A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá az ezen irányelv alkalmazásában gyűjtött és tárolt személyes adatok biztonságát, integritását, hitelességét és bizalmas jellegét.
- (34) Az európai fogyatékosági kártyát vagy a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyáját annak a tagállamnak kell kiállítania, ahol az illető **az uniós jogszabályok értelmében** szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik, **és ahol megkapja a fogyatékosági státusz értékelését vagy a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságot**. Az európai fogyatékosági kártya vagy a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája birtokosai számára lehetővé kell tenni, hogy bármely más tagállamban való tartózkodásuk alatt használhassák azokat.

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

- (35) *Az európai fogyatékosági kártyának és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának a célja valamennyi fogyatékosággal élő személy számára megkönnyíteni a szabad mozgáshoz való joguk tényleges és teljes körű gyakorlását, valamint a tagállamok által kínált – köztük a nem díjazás ellenében nyújtott – szolgáltatásokkal, tevékenységekkel vagy létesítményekkel kapcsolatos különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz vagy parkolási feltételekhez és létesítményekhez való egyenlő hozzáférést. Ez különösen igaz azokra a fogyatékosággal élő személyekre ■ , akik munkával vagy képzéssel kapcsolatos célból utaznak vagy látogatnak egy másik tagállamba.*
- (36) *Az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája kölcsönös elismerésének tervezett kerete nincs hatással a tagállamok azon hatáskörére, hogy értékeljék és elismerjék a fogyatékosági státuszt vagy a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságot, illetve hogy különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást – például bizonyos szolgáltatásokhoz ingyenes hozzáférést vagy csökkentett díjakat – kínálnak a fogyatékosággal élő személyek számára, beleértve a segítő állatot igénybe vevőket is, illetve a fogyatékosággal élő személyeket kísérő vagy segítő személyek – köztük a személyes asszisztensek – számára. A keret nem kötelezi a hatóságokat vagy a magánszereplőket arra, hogy különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást vezessenek be a fogyatékosággal élő személyek számára, és nem hoz létre minden tagállamra vonatkozó, központosított uniós listát az európai fogyatékosági kártya birtokosait megillető különleges feltételekről vagy kedvezményes elbánásról. A hatóságok vagy a magánszereplők bizonyos különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást kínálhatnak kizárólag a fogyatékosággal élő személyek valamilyen konkrét csoportjának, e konkrét csoport szükségletei alapján.*

(37) *Az európai fogyatékosági kártya megkövetelhető a fogyatékosági státusz igazolásaként ahhoz, hogy a fogyatékosággal élő személyek vagy az őket kísérő vagy segítő személyek – köztük személyi asszisztenseik – egyenlő feltételek mellett férhessenek hozzá a számukra kínált vagy számukra fenntartott, ezen irányelv hatálya alá tartozó különleges feltételekhez vagy kedvezményes bánásmódhoz a szolgáltatások, tevékenységek vagy létesítmények tekintetében, ideértve azokat is, amelyek ingyenesen vehetők igénybe. Az európai fogyatékosági kártya azonban nem követelhető meg a fogyatékoság igazolásaként az egyéb uniós vagy nemzeti jogszabályokban előírt jogokhoz való hozzáféréshez vagy azok gyakorlásához, beleértve az ezen irányelv hatálya alá nem tartozó konkrét előnyöket, különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást biztosító jogokat is. Amennyiben az uniós joggal összhangban fogyatékosági igazolás, fogyatékosági kártya vagy a fogyatékosággal élő személyek számára kiállított más hivatalos okmány szükséges, az európai fogyatékosági kártya nem követelhető meg a fogyatékoság igazolásaként, kivéve, ha egy tagállam úgy dönt, hogy a nemzeti fogyatékosági igazolást, fogyatékosági kártyát vagy a fogyatékosággal élő személyek számára kiállított más hivatalos okmányt összevonja az európai fogyatékosági kártyával.*

(38) *Ez az irányelv nem alkalmazandó a 883/2004/EK¹⁹ és a 987/2009/EK²⁰ európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó szociális biztonsági ellátásokra, a különleges járulékalapú vagy nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra vagy a szociális biztonság, a szociális védelem, illetve a foglalkoztatás területén nyújtott természetbeni ellátásokra, illetve a 2004/38/EK irányelv 24. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó szociális segítségnyújtásra. Mivel ezen irányelv célja, hogy megkönnyítse a fogyatékossgal élő személyek számára a különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való egyenlő hozzáférést, amikor rövid távú tartózkodás céljából egy másik tagállamba utaznak vagy látogatnak, ez az irányelv nem alkalmazandó a fogyatékossgal élő személyek hosszú távú befogadását, rehabilitációját vagy rehabilitációját szolgáló, díjazás ellenében vagy anélkül nyújtott szolgáltatásokra, valamint azon különleges feltételekre vagy kedvezményes elbánásra sem, amelyek a fogyatékossgal élő személyek számára egyedi szükségleteik figyelembevételével és további kritériumok teljesítésétől függően kínált, a fogyatékossgal alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultság értékeléséhez vagy az erről szóló határozathoz kötött szolgáltatások igénybevételére vonatkoznak, amely szolgáltatások eltérnek az ilyen további kritériumoknak meg nem felelő, fogyatékossgal élő személyek számára nyújtott szolgáltatásoktól. Ezen irányelv végrehajtása azonban nem használható fel arra, hogy a fogyatékossgal élő személyeknek már jelenleg is kínált különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást kizárja ezen irányelv hatálya alól azáltal, hogy azokat további kritériumok teljesítésétől teszi függővé.*

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.).

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 987/2009/EK rendelete (2009. szeptember 16.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról (HL L 284., 2009.10.30., 1. o.).

(39) A tudatosság növelése, valamint **a fogyatékossgal élő személyek** különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való hozzáférése érdekében **a tagállamoknak** a fogyatékossgal élő személyek számára egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát módon és akadálymentes formátumban, az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében a szolgáltatásokra vonatkozóan meghatározott akadálymentességi követelményeket tiszteletben tartva – **a jelnyelvet, a Braille-írást, a támogató formátumokat és az audiotulajdonságokat is beleértve** – közzé kell tenniük az európai fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája megszerzésére és későbbi használatára vonatkozó feltételekkel, szabályokkal, gyakorlatokkal és eljárásokkal kapcsolatos valamennyi lényeges információt. **A tagállamoknak törekedniük kell annak biztosítására, hogy az ilyen információk összetettsége ne haladja meg az Európa Tanács által kidolgozott közös európai nyelvi referenciakeret B1 (középhaladó) szintjét.**

(40) **A Bizottságnak külön uniós honlapot kell létrehoznia. Az említett uniós honlapnak tartalmaznia kell a minden egyes tagállam nemzeti honlapjára mutató linkeket. Az uniós honlapnak az Unió valamennyi hivatalos nyelvén, nemzetközi jelnyelven és a tagállamok nemzeti jelnyelvein, valamint akadálymentes és könnyen érthető formátumban is rendelkezésre kell állnia, az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott, a szolgáltatásokra vonatkozó releváns akadálymentességi követelményekkel összhangban. Az említett honlapon szereplő információknak könnyen érthetőnek kell lenniük, összetettségük pedig nem haladhatja meg az Európa Tanács által kidolgozott közös európai nyelvi referenciakeret B1 (középhaladó) szintjét.**

(41) *Félreértések, kommunikációs akadályok vagy a kellő ismeretek hiánya miatt a fogyatékossgal élő személyek – különösen a láthatatlan fogyatékossgal élők – nem mindig kapják meg a fogyatékossguknak leginkább megfelelő segítséget és alkalmazkodást, többek között a tömegközlekedési eszközök használata, a nemzeti hatóságokkal való kapcsolattartás vagy vészhelyzetek esetén. A szolgáltatók ösztönzése és a fogyatékossgal élő személyek különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében a tagállamoknak fel kell hívniuk a hatóságok és a magánszereplők figyelmét az európai fogyatékossgai kártya és a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája létezésére és használatára, és arra kell ösztönözniük őket, hogy önkéntesen kínáljanak különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást a fogyatékossgal élő személyek számára. A tagállamok többek között az igénybe vehető különleges feltételekre vagy kedvezményes elbánásra vonatkozó információk, valamint a fogyatékossgal kapcsolatos tudatosság növelését célzó képzések révén különösen ösztönözhetik a hatóságokat és a magánszereplőket, ezzel biztosítva a különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás relevanciáját, hatékonyságát és inkluzivitását. A tagállamoknak – a fogyatékossgal élő személyekkel és képviselői szervezeteikkel konzultálva – törekedniük kell az ilyen intézkedések kidolgozására, végrehajtására és értékelésére.*

- (42) *A fogyatékossgal élő személyeknek különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást vagy parkolási feltételeket és létesítményeket kínáló hatóságoknak ezeket az információkat egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát módon és akadálymentes formátumban nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük többek között a hatóság hivatalos honlapján, ha rendelkezésre áll, vagy egyéb megfelelő módon, a szolgáltatásokra vonatkozóan az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott releváns akadálymentességi követelményeknek megfelelően, beleértve a jelnyelvet, a Braille-írást, a támogató formátumokat és az audio, illetve videotulajdonságokat is. A fogyatékossgal élő személyeknek különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást vagy parkolási feltételeket és létesítményeket kínáló magánszereplőket szintén ösztönözni kell arra, hogy tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé az ilyen információkat egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát módon és akadálymentes formátumban.*
- (43) A tagállamoknak **a Bizottság támogatásával** minden szükséges lépést meg kell tenniük annak érdekében, hogy **megelőzzék** az európai fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájával vagy a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájával **kapcsolatos** hamisítás vagy csalás kockázatát, és aktívan küzdeniük kell e kártyák csalárd **kiállítására, csalárd** használatára és hamisítására ellen. **A tagállamoknak az ilyen esetekről meg kell osztaniuk egymással az információt a tagállamok közötti kölcsönös bizalom biztosítása érdekében, mivel a fogyatékossgal élő személyek státusz kölcsönös elismerése az európai fogyatékossgal élő személyek kártya sarokköve. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a hamisítás vagy csalás kockázatának megelőzése érdekében hozott intézkedések tiszteletben tartsák a fogyatékossgal élő személyek jogait, és ne vezessenek megbélyegzésükhöz. A tagállamoknak az ilyen intézkedések kialakítása és végrehajtása során konzultálniuk kell a fogyatékossgal élő személyekkel és az őket képviselő szervezetekkel.**

- (44) Ezen irányelv megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy ezt az irányelvet kiegészítse azáltal, hogy meghatározza az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája **fizikai** változatának digitális **jellemzőit** ■ **a csalás megelőzése és az ellene való küzdelem érdekében**, valamint hogy **a kártyák ezen irányelvben meghatározott** egységes formátumának **adatmezőit szükség esetén** módosítsa, a formátumnak a technikai fejlődéshez való hozzáigazítása, a hamisítás és a csalás megelőzése, **a visszaélés vagy a helytelen használat elleni fellépés**, valamint az interoperabilitás biztosítása **érdekében**.
- (45) Ezen irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni egyrészt **az európai fogyatékosági kártya akadálymentes digitális változatának** és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája **akadálymentes digitális változatának** meghatározása tekintetében **azon tagállamok számára, amelyek úgy döntenek, hogy a fizikai változat mellett a digitális változatot is bevezetik, másrészt pedig a kártyák fizikai változata esetében a** biztonsági és digitális jellemzőkre vonatkozó **közös műszaki előírások meghatározása** és az interoperabilitási kérdések tekintetében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²¹ megfelelően kell gyakorolni.

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (46) *Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet²² szerint a Bizottságnak konzultálnia kell az európai adatvédelmi biztossal a személyes adatok kezelése tekintetében az egyének jogainak és szabadságainak védelmét érintő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok vagy végrehajtási jogi aktusok előkészítése során. A Bizottság konzultálhat az Európai Adatvédelmi Testülettel is, amennyiben az ilyen jogi aktusok különösen fontosak a személyes adatok kezelése tekintetében az egyének jogainak és szabadságainak védelme érdekében.*
- (47) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre az ezen irányelvnek való megfelelésnek és ezen irányelv érvényesítésének a biztosítására, és megfelelő jogorvoslati lehetőségeket kell létrehozniuk – beleértve a megfelelés ellenőrzését, valamint közigazgatási **vagy** bírósági eljárásokat – annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek, az őket kísérő vagy segítő személyek – beleértve a személyi asszisztenseket is –, valamint azon közjogi szervek, **például esélyegyenlőségi szervek**, magánegyesületek, szervezetek, **különösen a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetek**, vagy egyéb jogi személyek, amelyeknek jogos érdekük fűződik **az ezen irányelvnek való megfelelés biztosításához**, a nemzeti joggal **és gyakorlattal összhangban**, a fogyatékossgal élő személy nevében **vagy támogatása érdekében és az illető egyetértésével** felléphessenek. **A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ezek az eszközök tiszteletben tartsák az UNCRPD 13. cikkét, valamint az UNCRPD 2. cikkében meghatározott észszerű alkalmazkodás elvét.**

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

- (48) A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk ■ az ezen irányelvben megállapított kötelezettségek és ■ a hatálya alá tartozó jogok megsértése, illetve be nem tartása esetére. *A megfelelő intézkedéseknek hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük, és* magukban foglalhatnak közigazgatási és pénzügyi szankciókat is, így például *figyelmeztetést, bírságot vagy megfelelő kártérítés fizetését, és más típusú szankciókat is.*
- (49) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és különösen a Chartában *és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményben* elismert alapelveket. Ez az irányelv különösen a fogyatékossgal élő személyek ahhoz való jogának maradéktalan tiszteletben tartását célozza, hogy élvezhessék az önállóságuk, társadalmi, *gazdasági* és munkapiaci integrációjuk, valamint a közösségi életben való részvételük biztosítását célzó intézkedések előnyeit, és előmozdítja a Charta 26. cikkének alkalmazását.
- (50) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen *a fogyatékossgal élő személyek szabad mozgáshoz való joga gyakorlásának megerősítését és* azon lehetőségeinek javítását, hogy más *tagállamba* utazzanak vagy látogassanak, *ezáltal a hátrányos megkülönböztetésük elleni küzdelmet* – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a szabályrendszert és közös feltételeket létrehozó intézkedés terjedelme és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv meghatározza a következőket:

- a) a fogyatékosági státuszt vagy **a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatások igénybevételére való jogosultságot** igazoló európai fogyatékosági kártya ■ fogyatékosággal élő személyek részére történő kiállítására vonatkozó szabályok, amelyek célja **előmozdítani** a fogyatékosággal élő személyek **szabad mozgását, valamint** megkönnyíteni a fogyatékosággal élő személyek lakóhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való rövid távú tartózkodását azáltal, hogy **egyenlő** hozzáférést biztosítanak számukra ■ a szolgáltatásokkal, tevékenységekkel vagy létesítményekkel kapcsolatos, **az adott tagállamban** a fogyatékosággal élő személyek számára – **beleértve a segítő állatot igénybe vevőket is** –, **valamint adott esetben** a fogyatékosággal élő személyeket kísérő vagy segítő **személyek** – köztük személyi **asszisztenseik** – számára kínált vagy fenntartott különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz, ideértve a nem díjazás ellenében nyújtottakat is;

- b) *a fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételek és létesítmények igénybevételére való jogosultságot igazoló, a fogyatékossgal élő személyeknek szóló európai parkolási kártya kiállítására vonatkozó szabályok, amelyek célja előmozdítani a fogyatékossgal élő személyek szabad mozgását, valamint megkönnyíteni a fogyatékossgal élő személyek lakóhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való rövid távú tartózkodását azáltal, hogy egyenlő hozzáférést biztosítanak számukra a fogyatékossgal élő személyek és adott esetben az őket kísérő vagy segítő személyek – köztük személyi asszisztenseik – számára az adott tagállamban felkínált vagy fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez;*
- c) az európai fogyatékossgal kártyának és a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának közös sablonjai.

2. cikk

Hatály

- (1) Ezt az irányelvet a parkolási feltételekre és létesítményekre, valamint minden olyan helyzetre alkalmazni kell, amikor hatóságok vagy magánszereplők **rövid távú tartózkodás esetén** különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást kínálnak a fogyatékossgal élő személyeknek a következő szolgáltatásokhoz, tevékenységekhez és létesítményekhez való hozzáférés tekintetében:
- a) az EUMSZ 57. cikke szerinti szolgáltatások;
 - b) személyszállítási szolgáltatások;
 - c) egyéb tevékenységek és létesítmények, ■ beleértve azokat, amelyeket nem díjazás ellenében nyújtanak.

- (2) ***A tagállamok ezt az irányelvet a rövid távú tartózkodásnál hosszabb időszakokra is alkalmazzák az európai fogyatékosági kártya vagy a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája uniós mobilitási programban részt vevő birtokosai tekintetében, az említett program időtartamára.***

A tagállamok dönthetnek továbbá úgy, hogy ezt az irányelvet a rövid távú tartózkodásnál hosszabb időszakokra is alkalmazzák az európai fogyatékosági kártyának vagy a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának azon birtokosai esetében, akik a területükre látogatnak vagy ott tartózkodnak.

- (3) Ez az irányelv nem alkalmazandó a következőkre:

- a) a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet szerinti, a szociális biztonság területén nyújtott ellátások;
- b) különleges járulékalapú vagy nem járulékalapú pénzbeli ellátások vagy természetbeni ellátások a szociális biztonság, a szociális védelem vagy a foglalkoztatás területén;
- c) a 2004/38/EK irányelv 24. cikkének (2) bekezdésében említett szociális segítségnyújtás;
- d) ***a fogyatékosággal élő személyek hosszú távú befogadását, rehabilitációját vagy rehabilitációját szolgáló, díjazás ellenében vagy anélkül nyújtott szolgáltatások;***
- e) ***olyan szolgáltatások igénybevételére vonatkozó különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás, amelyeket a fogyatékosággal élő személyek számára egyedi szükségleteik figyelembevételével és további kritériumok teljesítésétől függően, az egyes szolgáltatásokra való jogosultság egyedi értékelése vagy az erről szóló határozat alapján kínálnak.***

- (4) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon hatáskörét, hogy meghatározzák a fogyatékosági státusz, **a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultság** vagy a fogyatékosággal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételek és létesítmények igénybevételére való jogosultság értékelésére és elismerésére vonatkozó feltételeket. Ez nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy ■ nemzeti, regionális vagy helyi szinten a fogyatékosággal élő személyeknek szóló fogyatékosági igazolást, fogyatékosági kártyát vagy bármely más hivatalos dokumentumot állítsanak ki, **beleértve a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságról szóló határozatot is.**
- (5) Ez az irányelv nem **érinti** az annak eldöntésével kapcsolatos tagállami hatásköröket, hogy a fogyatékosággal élő személyek, **beleértve a segítő állatot igénybe vevőket is,** és az őket kísérő vagy segítő személyek számára, beleértve a személyi asszisztenseket is, biztosítanak-e különleges ellátásokat, különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást, például ingyenes hozzáférést vagy csökkentett díjakat, vagy előírják-e azok biztosítását.

- (6) Ez az irányelv nem érinti azokat a jogokat, amelyeket a fogyatékossgal élő személyek vagy az őket kísérő vagy segítő személyek – beleértve a személyi asszisztenseket is – **vagy a segítő állatok** az uniós jog vagy az uniós jogot végrehajtó nemzeti jog egyéb rendelkezéseiből eredően gyakorolhatnak, többek között a különleges ellátásokat, különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást biztosító jogokat. ***Az európai fogyatékossgai kártya nem követelhető meg a fogyatékossgal igazolásaként az e bekezdésben említett olyan jogokhoz való hozzáféréshez vagy azok gyakorlásához, amelyekhez az uniós joggal összhangban fogyatékossgai igazolás, fogyatékossgai kártya vagy a fogyatékossgal élő személyek számára kiállított más hivatalos okmány követelhető meg, kivéve ha az adott tagállam úgy dönt, hogy a fogyatékossgai igazolást, a fogyatékossgai kártyát vagy a fogyatékossgal élő személyek számára kiállított más hivatalos okmányt összevonja az európai fogyatékossgai kártyával.***

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „uniós polgár”: egy tagállam állampolgárságával rendelkező bármely személy;
2. „családtag”: a szabad mozgáshoz való jogát gyakorló uniós polgár **2004/38/EK irányelv 2. cikkének 2. pontjában meghatározott vagy az említett irányelv 3. cikkének (2) bekezdése értelmében vett családtagja**, függetlenül az állampolgárságától ■ ;

3. „fogyatékossgal élő személyek”: minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, szellemi, értelmi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását;
4. „személyi asszisztens”: a fogyatékossgal élő személyeket kísérő vagy segítő, a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban ilyenként elismert személy;
5. „különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás”: a fogyatékossgal élő személyek számára, vagy adott esetben az őket kísérő vagy segítő személyek – beleértve a személyi asszisztenseket is – vagy segítő állatok számára ■ kínált **bármely** egyedi feltétel, beleértve a pénzügyi feltételekhez kapcsolódóakat is, vagy a segítségnyújtáshoz és támogatáshoz kapcsolódó **bármely** megkülönböztetett bánásmód, függetlenül **attól**, hogy azokat önkéntes alapon vagy jogi kötelezettségek alapján nyújtják;
6. „parkolási feltételek és létesítmények”: **kizárólag** vagy általában a fogyatékossgal élő személyek számára, **vagy adott esetben az őket kísérő vagy segítő személyek, köztük a személyi asszisztensek számára** fenntartott parkolóhely, valamint a fogyatékossgal élő személyek számára kínált **bármely** kapcsolódó parkolási kedvezmény vagy kedvezményes feltétel, ■ függetlenül attól, hogy azokat önkéntes alapon biztosítják-e vagy jogi kötelezettségek írják-e elő;

7. **„rövid távú tartózkodás”**: három hónapot meg nem haladó látogatás vagy tartózkodás egy másik tagállamban;
8. **„segítő állat”**: a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban a fogyatékossgal élő személy számára segítséget nyújtó vagy feladatokat ellátó állat.

4. cikk

Kedvezményezettek

Ezt az irányelvet a következő személyekre kell alkalmazni:

- a) azon uniós polgárok és családtagjaik, akiknek fogyatékossgai státuszát **vagy a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságát** a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságai **vagy szervei** elismerik, **többek között** a nemzeti hatásköröknek, gyakorlatnak és eljárásoknak megfelelően kiállított fogyatékossgai igazolás, **fogyatékossgai** kártya vagy bármely más hivatalos dokumentum révén, és **akiket más személyek** – köztük személyi asszisztensek – **vagy segítő állatok kísérhetnek vagy segíthetnek, amit az európai fogyatékossgai kártyájukon az „A” betű jelölhet.**

- b) azon uniós polgárok és családtagjaik, akiknek a fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételek és létesítmények igénybevételéhez való jogát a lakóhelyük szerinti tagállam **illetékes hatóságai vagy szervei** elismerik, **többek között** a nemzeti hatásköröknek, gyakorlatnak és eljárásoknak megfelelően kiállított, fogyatékossgal élő személyeknek szóló parkolási kártya vagy egyéb dokumentum révén, és **akiket más személyek** – köztük személyi asszisztensek – **kísérhetnek vagy segíthetnek**.

Az a) pont vonatkozásában az „A” betű a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban olyan, fogyatékossgal élő személyek európai fogyatékossgai kártyáján is feltüntethető, akik fokozott támogatásra szorulnak.

5. cikk

Egyenlő hozzáférés a fogyatékossgal élő személyek számára biztosított különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz ■

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az európai fogyatékossgai kártya birtokosai a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamba történő utazásuk vagy látogatásuk során ugyanolyan feltételekkel férhessenek hozzá a 2. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatásokkal, tevékenységekkel és létesítményekkel kapcsolatban kínált különleges feltételekhez vagy kedvezményes elbánáshoz, mint amilyen feltételeket azon, fogyatékossgal élő személyeknek biztosítanak, akik az adott tagállamban fogyatékossgai igazolással, fogyatékossgai kártyával vagy fogyatékossgai státuszukat **vagy a fogyatékossg alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságukat** elismerő bármely más hivatalos dokumentummal rendelkeznek, **amennyiben léteznek ilyen hivatalos dokumentumok**.

■

- (2) Amennyiben ez az irányelv vagy más uniós jogszabályok másként nem rendelkeznek, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy *ha az (1) bekezdésben említett különleges feltételek vagy kedvezményes elbánás magukban foglalnak a fogyatékossgal élő személyt kísérő vagy segítő személyekre – beleértve a személyi asszisztenseket is – vonatkozó kedvező feltételeket vagy a segítő állatokra vonatkozó különleges feltételeket, a kedvező vagy különleges feltételeket az európai fogyatékossgai kártya birtokosát kísérő vagy segítő személyek – beleértve a személyi asszisztenseket is –, illetve a segítő állatok számára egyenlő feltételek mellett kínálják.*

I

6. cikk

Egyenlő hozzáférés a fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételekhez és létesítményekhez

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának birtokosai számára a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamba történő utazásuk vagy látogatásuk során ugyanolyan feltételek mellett kínáljanak a fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott parkolási feltételeket és létesítményeket, mint amelyeket az adott tagállamban a fogyatékossgal élő személyek részére kiállított parkolási kártyával rendelkezők számára előírnak.*
- (2) Amennyiben ez az irányelv vagy más uniós jogszabályok másként nem rendelkeznek, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy ha az (1) bekezdésben említett parkolási feltételek és létesítmények magukban foglalnak a fogyatékossgal élő személyt kísérő vagy segítő személyekre – beleértve a személyi asszisztenseket is – vonatkozó kedvező feltételeket, ezeket a kedvező feltételeket a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának birtokosát kísérő vagy segítő személyek – beleértve a személyi asszisztenseket is – számára egyenlő feltételek mellett nyújtják.*

II. fejezet

Az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája

7. cikk

Az európai fogyatékosági kártya formátuma, kölcsönös elismerése, kiállítása és érvényessége

- (1) Az I. mellékletben foglalt közös egységes *és akadálymentes* formátumot követve mindegyik tagállam bevezeti az európai fogyatékosági kártya *fizikai változatát*. A tagállamok a kártya fizikai változatát *az e cikk (7) bekezdésének első albekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott QR-kóddal, valamint a csalás megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó, elektronikus eszközöket használó egyéb digitális jellemzőkkel látják el, az említett jogi aktusok elfogadását követő észszerű időn belül, és legkésőbb ...-ig [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 42 hónappal]*.
- (2) A tagállamok által kiállított európai fogyatékosági kártyákat valamennyi tagállamban kölcsönösen el kell ismerni.

- (3) A tagállamok illetékes hatóságai **vagy szervei** nemzeti szabályaikkal, eljárásaikkal és gyakorlatukkal összhangban állítják ki, újítják meg vagy vonják be az európai fogyatékosági kártyát. Az (EU) 2016/679 rendelet sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak az ezen irányelv alkalmazásában gyűjtött és tárolt adatok biztonságáról, sértetlenségéről, hitelességéről és titkosságáról. Az európai fogyatékosági kártya kiállításáért felelős illetékes hatóság **vagy szerv** az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 7. pontjában meghatározott adatkezelőnek tekintendő, és felelősséggel tartozik a személyes adatok kezeléséért. A külső szolgáltatókkal való együttműködés nem zárja ki a tagállamnak a személyes adatokkal kapcsolatos kötelezettségek megsértése miatt az uniós vagy a nemzeti jog alapján keletkező felelősségét.
- (4) Az európai fogyatékosági kártyát a lakóhely szerinti tagállam **a nemzeti joggal összhangban** közvetlenül a fogyatékosággal élő személy **vagy meghatalmazott személy** kérelmére állítja ki vagy újítja meg. **Amennyiben az európai fogyatékosági kártyát nem állítják ki automatikusan, a fogyatékosággal élő személyeket tájékoztatják arról, hogy azt kérelmezhetik.** A kártyát **a kedvezményezett számára díjmentesen**, a fogyatékosági igazolások, fogyatékosági kártyák vagy a fogyatékosági státuszt **vagy a fogyatékoság alapján egyes szolgáltatásokra való jogosultságot** elismerő bármely más hivatalos dokumentumra **vagy eljárásra vonatkozóval megegyező határidőn belül** kell kiállítani, illetve megújítani. **A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az európai fogyatékosági kártya elvesztése vagy megrongálódása esetén díjat számítanak fel a kártya újbóli kiállításával kapcsolatos költségekért. Ilyen díj felszámítása esetén a tagállamok biztosítják, hogy az ne haladja meg a tényleges adminisztratív költségeket, illetve ne tartsa vissza a fogyatékosággal élő személyeket attól, hogy ismételten kérvényezzék az európai fogyatékosági kártyát.**

- (5) Az európai fogyatékosági kártyát fizikai kártyaként kell kiállítani, amelyet **akadálymentes** digitális változatú kártyával kell kiegészíteni **észszerű időben azt követően, hogy a Bizottság meghatározta a 9. cikk (2) bekezdésében** említett **műszaki előírásokat, és legkésőbb ...-ig [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 42 hónappal]**. A fogyatékosággal élő személyek számára lehetőséget kell biztosítani **akár a fizikai, akár a digitális kártya, vagy mindkettő igénylésére. Az európai fogyatékosági kártya digitális változata nem tartalmazhat a fizikai változat tekintetében az I. mellékletben előírt adatokon felüli személyes adatot. A digitális kártyán szereplő személyes adatokat titkosítani kell, és technikai óvintézkedések révén gondoskodni kell arról, hogy az adathordozót csak az arra illetékes felhasználók tudják leolvasni.**
- (6) Az európai fogyatékosági kártya érvényességi idejét **a kiállító tagállam határozza meg. A tagállamok biztosítják, hogy az európai fogyatékosági kártya a lehető leghosszabb érvényességi idővel rendelkezzen, figyelembe véve adott esetben a fogyatékosággal élő személy lakóhelye szerinti tagállam illetékes hatóságai vagy szervei által kiállított fogyatékosági igazolás, fogyatékosági kártya vagy más hivatalos dokumentum érvényességi idejét** vagy a fogyatékosági státusz **vagy az egyes szolgáltatásokra való jogosultság** elismerésére vonatkozó **eljárás időtartamát.**

(7) *A Bizottság ...-ig [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 12 hónappal] a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, amelyek kiegészítik ezt az irányelvet:*

- a) a QR-kód, valamint adott esetben az európai fogyatékosági kártya fizikai változatán alkalmazandó, a csalás megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó, elektronikus eszközöket használó egyéb, a lehető legkorszerűbb digitális jellemzők meghatározásával; és*
- b) az európai fogyatékosági kártya fizikai változatának biztonságosságát biztosító digitális jellemzők meghatározásával, beleértve a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban való védelmét szolgáló megfelelő biztonsági intézkedéseket, valamint az interoperabilitással kapcsolatos kérdéseket, például a fizikai kártyákban található, a csalás megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó, elektronikus eszközöket használó digitális jellemzőkben lévő adatok leolvasására szolgáló közös uniós alkalmazásokat.*

(8) *A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el* abból a célból, hogy módosítsa ezt az irányelvet az európai fogyatékosági kártya **I. mellékletben foglalt** egységes formátuma **adatmezőinek** módosítása révén, **amennyiben ilyen módosítás szükséges** a formátumnak a műszaki fejlődéshez való hozzáigazításához, **■** a hamisítás és a csalás megelőzéséhez **vagy** a visszaélés vagy a helytelen használat elleni fellépéshez és az interoperabilitás biztosításához. *Az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban a tagállamok számára elegendő időt kell biztosítani az ilyen módosítások végrehajtására.*

8. cikk

A fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának formátuma, kölcsönös elismerése, kiállítása és érvényessége

- (1) A II. mellékletben foglalt közös egységes **és akadálymentes** formátumot követve mindegyik tagállam bevezeti a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának **fizikai változatát**. A tagállamok a kártya fizikai változatát **az e cikk (7) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott QR-kóddal, valamint a csalás megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó, elektronikus eszközöket használó egyéb digitális jellemzőkkel látják el, az említett jogi aktusok elfogadását követő észszerű időn belül, és legkésőbb ...-ig [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 42 hónappal]**.
- (2) A fogyatékossgal élő személyek számára valamely tagállam által kiállított európai parkolási kártyát valamennyi tagállamban kölcsönösen el kell ismerni.

- (3) A tagállamok illetékes hatóságai **vagy szervei** nemzeti szabályaikkal, eljárásaikkal és gyakorlatukkal összhangban állítják ki, újítják meg vagy vonják be a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyáját. Az (EU) 2016/679 rendelet sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak az ezen irányelv alkalmazásában gyűjtött és tárolt adatok biztonságáról, hitelességéről és titkosságáról. A fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának kiállításáért felelős illetékes hatóság **vagy szerv** az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 7. pontjában meghatározott adatkezelőnek tekintendő, és felelősséggel tartozik a személyes adatok kezeléséért. A külső szolgáltatókkal való együttműködés nem zárja ki a tagállamnak a személyes adatokkal kapcsolatos kötelezettségek megsértése miatt az uniós vagy a nemzeti jog alapján keletkező felelősségét.
- (4) A fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyáját a lakóhely szerinti tagállam **a nemzeti joggal összhangban** a fogyatékossgal élő személy **vagy meghatalmazott személy** kérelmére állítja ki vagy újítja meg. A kártyát a kérelem benyújtásától számított, **90 napot** meg nem haladó észszerű határidőn belül kell kiállítani vagy megújítani, **kivéve, ha egyes szükséges vizsgálatok folyamatban vannak. A tagállamok** a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyáját **kiállíthatják és megújíthatják díjmentesen, vagy felszámíthatnak díjat a kártya kiállításával és megújításával kapcsolatos költségekért. Ilyen díj felszámítása esetén a tagállamok biztosítják, hogy az ne haladja meg a tényleges adminisztratív költségeket, illetve ne akadályozza a fogyatékossgal élő személyeket abban és ne tartsa vissza őket attól, hogy ismételten kérvényezzék a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyáját.**

- (5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája ***a kedvezményezett által a kiállítására irányulóan benyújtott kérelem nyomán, és legkésőbb ... -ig [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 5 évvel]*** a nemzeti, regionális vagy helyi szinten a 98/376/EK ajánlással összhangban a fogyatékossgal élő személyek számára kiállított valamennyi meglévő parkolási kártya helyébe lépjen. ***Az említett időpontig a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a ... [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 42 hónappal] előtt, a 98/376/EK ajánlással összhangban a fogyatékossgal élő személyek számára kiállított parkolási kártyák a területükön ugyanolyan érvénnyel bírnak, mint a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája.***
- (6) A fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyáját fizikai változatban kell kiállítani vagy megújítani. ***A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a fizikai kártyát digitális változatú kártyával egészítik ki azt követően, hogy a Bizottság meghatározta a 9. cikk (2) bekezdésében említett műszaki előírásokat. Azon tagállamokban, amelyekben a kártya fizikai változatát digitális változat egészíti ki, a fogyatékossgal élő személyek igényelhetik akár a kártya fizikai változatát, akár a digitális és a fizikai változatát egyaránt. A digitális változat nem tartalmazhat a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának fizikai változata tekintetében a II. mellékletben meghatározott adatokon felüli személyes adatot. A digitális változatban szereplő személyes adatokat titkosítani kell, és technikai óvintézkedések révén gondoskodni kell arról, hogy az adathordozót csak az arra illetékes felhasználók tudják leolvasni.***

- (7) *A Bizottság ...-ig [az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 12 hónappal] a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, amelyek kiegészítik ezt az irányelvet:*
- a) *a QR-kód, valamint adott esetben a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának fizikai változatán alkalmazandó, a csalás megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó, elektronikus eszközöket használó egyéb, a lehető legkorszerűbb digitális jellemzők meghatározásával; és*
 - b) *a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája fizikai változatának biztonságosságát biztosító közös műszaki előírások meghatározásával, beleértve a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban való védelmét szolgáló megfelelő biztonsági intézkedéseket, valamint az interoperabilitással kapcsolatos kérdéseket, például a fizikai kártyákban található, a csalás megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó, elektronikus eszközöket használó digitális jellemzőkben lévő adatok leolvasására szolgáló közös uniós alkalmazásokat.*
- (8) *A Bizottság emellett felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa ezt az irányelvet a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája II. mellékletben foglalt egységes formátuma adatmezőinek módosítása révén, amennyiben ilyen módosítás szükséges a formátumnak a műszaki fejlődéshez való hozzáigazításához, a hamisítás és a csalás megelőzéséhez vagy a visszaélés vagy a helytelen használat elleni fellépéshez és az interoperabilitás biztosításához. Az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban a tagállamok számára elegendő időt kell biztosítani az ilyen módosítások végrehajtására.*

III. fejezet

Közös rendelkezések

9. cikk

Digitális változatok és közös műszaki előírások

I

- (1) *A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az európai fogyatékosági kártyának, illetve a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájának az I. és a II. mellékletben szereplő adatmezőket tartalmazó, akadálymentes digitális változatát, és biztosítja az interoperabilitást.*
- (2) *A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza a digitális kártya adathordozójára vonatkozó műszaki előírásokat olyan kérdések kapcsán, mint az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája érvényességének és sorozat- illetve nyilvántartási számának ellenőrzése, hitelességük ellenőrzése, a hamisítás és a csalás megelőzése, a kártyák tagállamok közötti leolvasása és egy uniós szintű digitális személyiadat-tárcán keresztüli használata.*

- (3) Ezeket az (1) és a (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (4) ***A végrehajtási jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban²³ foglalt elveknek megfelelően konzultál a fogyatékossgal élő személyekkel és képviselői szervezeteikkel, valamint az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.***

10. cikk

Felügyelet és megfelelés

- (1) A tagállamok – ***a Bizottság támogatásával*** – megteszik ***a*** szükséges lépéseket a hamisítás vagy csalás kockázatának ***megelőzése*** érdekében, és aktívan küzdenek az európai fogyatékossgai kártyának és a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának csalárd ***kiállítás***a, felhasználása, valamint hamisítása ellen.

²³ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (2) ***Amennyiben egy tagállam a területén súlyos vagy rendszeres visszaéléseket tapasztal egy másik tagállam által kiállított európai fogyatékosági kártyát vagy a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyáját illetően, a szóban forgó tagállam tájékoztatja*** erről a kiállító tagállamot. A kiállító tagállam a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban biztosítja a megfelelő intézkedéseket. ***A tagállamok információt cserélnek a kártyákkal való visszaélésekkel kapcsolatban.***
- (3) A tagállamok ***adott esetben*** ellenőrzik az európai fogyatékosági kártyából vagy a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyájából eredő kötelezettségeknek való megfelelést, valamint az e kártyával rendelkező, fogyatékosággal élő személyek vonatkozó jogainak tiszteletben tartását, ***többek között a segítő állatok*** és a kísérő vagy segítő személyek ***tekintetében***, beleértve a személyi asszisztensüket vagy asszisztenseiket is.

11. cikk

Az információ akadálymentessége és figyelemfelkeltés

- (1) ***A tagállamok akadálymentes formátumokban, többek között digitális és könnyen érthető formátumban, valamint kérésre a fogyatékosággal élő személyek által kért támogató formátumokban nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállítására, megújítására vagy bevonására vonatkozó feltételeket, szabályokat, gyakorlatokat és eljárásokat.***

- (2) *A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy felhívják a nyilvánosság figyelmét és tájékoztassák a fogyatékossgal élő személyeket és képviselői szervezeteiket– többek között akadálymentes módokon – az európai fogyatékossgal kártya és a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája meglétéről, valamint megszerzésének, használatának vagy megújításának feltételeiről. A Bizottság a tagállamokkal együttműködve európai figyelemfelkeltő kampányt szervez, és folyamatosan előmozdítja a tudatosság növelését és az ezen irányelv végrehajtásával kapcsolatos információk közzétételét.*
- (3) *A tagállamok intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy felhívják a hatóságok és a magánszereplők figyelmét az európai fogyatékossgal kártya és a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája létezésére és használatára, és arra ösztönzik az ilyen hatóságokat és szereplőket, hogy a szolgáltatások, egyéb tevékenységek és létesítmények lehető legszélesebb körében önkéntesen kínáljanak különleges feltételeket vagy kedvezményes elbánást, valamint parkolási feltételeket és létesítményeket a fogyatékossgal élő személyek számára.*
- (4) *Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett információkat díjmentesen, egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát és könnyen hozzáférhető módon kell rendelkezésre bocsátani, összhangban az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében a szolgáltatásokra vonatkozó, releváns akadálymentességi követelményekkel, többek között a hatóságok hivatalos honlapjain vagy más megfelelő módon.*

12. cikk

Illetékes hatóságok vagy szervek és kapcsolattartó pontok

- (1) *A tagállamok kijelölnék egy vagy több illetékes hatóságot vagy szervet, amely(ek) felelős(ek) az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája kiállításért, megújításáért és bevonásáért.*
- (2) *A tagállamok és a Bizottság között az ezen irányelv megfelelő átültetéséről és végrehajtásáról szóló párbeszéd elősegítése érdekében a tagállamok kijelölnék egy vagy több nemzeti kapcsolattartó pontot. A tagállamok ... [az ezen irányelv hatálybalépésétől számított 6 hónap]-on belül tájékoztatják a Bizottságot nemzeti kapcsolattartó pontjaikról.*

13. cikk

A fogyatékosággal élő személyek képviselői szervezetei

A tagállamok biztosítják a fogyatékosággal élő személyek képviselői szervezeteivel folytatott aktív konzultációt és azok aktív részvételét az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája kidolgozásába, végrehajtásába és értékelésébe.

IV. fejezet

Felhatalmazáson alapuló és végrehajtási hatáskörök

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 7. cikk (7) és (8) bekezdésében és a 8. cikk (7) és (8) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása **ötéves** időtartamra szól ... [ezen irányelv hatálybalépésének időpontja]-tól/-től kezdődő hatállyal. ***A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.***
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 7. cikk (7) és (8) bekezdésében, valamint a 8. cikk (7) és (8) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

- (4) Felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál **a fogyatékossgal élő személyekkel és képviseleti szervezeteikkel, valamint** az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 7 cikk (7) vagy (8) bekezdése, illetve a 8. cikk (7) vagy (8) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

V. fejezet

Záró rendelkezések

16. cikk

Végrehajtás és jogorvoslat

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelvnek való megfelelésnek és ezen irányelv **végrehajtásának** biztosításához megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre.
- (2) Az (1) bekezdésben említett eszközöknek magukban kell foglalniuk az alábbiakat:
- a) *olyan rendelkezések, amelyek értelmében a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban a fogyatékossggal élő személyek vagy az általuk kijelölt és saját vagy törvényes gyámjuk jóváhagyásával a nevükben eljáró képviselők fellebbezhetnek az illetékes hatóságoknak vagy szervezeteknek az európai fogyatékossggi kártya vagy a fogyatékossggal élő személyek európai parkolási kártyája kiállítására, megújítására vagy visszavonására vonatkozó határozata ellen;*
- b) olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik a fogyatékossggal élő személyek számára, hogy az ezen irányelvben és [] az ezen irányelvet végrehajtó nemzeti rendelkezésekben meghatározott **kötelezettségek** és jogok **be nem tartása vagy megsértése** esetén a nemzeti jog szerint eljárást kezdeményezzenek a bíróságok vagy az illetékes közigazgatási szervek előtt;

c) olyan rendelkezések, amelyek révén **a nemzeti joggal összhangban meghatározott egy vagy több alábbi szerv** a nemzeti jog és eljárásrend alapján a fogyatékossgal élő személyek **jogainak védelme érdekében** e személyek nevében vagy őket támogatva és az egyetértésükkel a bíróságok vagy az illetékes közigazgatási szervek előtt bírósági vagy közigazgatási eljárást kezdeményezhet az ezen irányelv szerinti kötelezettségek betartatása érdekében:

a) **közjogi szervezetek;**

b) **olyan magánegyesületek, szervezetek vagy egyéb jogi személyek – például a fogyatékossgal élő személyek képviselői szervezetei –, amelyeknek jogos érdeke fűződik az ezen irányelvnek való megfelelés biztosításához.**

17. cikk

Meg nem felelés és szankciók

(1) A tagállamok **a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelően** megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések **be nem tartása vagy megsértése** esetén **a hatóságokra vagy közigazgatási szervekre, vagy a magánszereplőkre** alkalmazandó **megfelelő intézkedéseket, például** szankciókat illető szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy biztosítsák e szabályok végrehajtását.

- (2) Az előírt **intézkedéseknek** hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük, és azokat hatékony korrekciós intézkedéseknek kell kísérniük.

■

18. cikk

Az információkhoz való hozzáférés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a hatóságok ■ nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék **az általuk az 5. és a 6. cikk alapján a fogyatékossgal élő személyek számára biztosított** különleges feltételekre vagy **kedvezményes elbánásra, illetve parkolási feltételekre és létesítményekre** vonatkozó információkat, **többek között weboldalaikon keresztül, amennyiben rendelkeznek ilyennel, vagy más megfelelő módon.**

Minden tagállam létrehoz egy nemzeti honlapot, amely általános információkat tartalmaz az európai fogyatékossgai kártya és a fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája céljáról és használatáról, beleértve adott esetben az e kártyák kiállításáért, megújításáért és visszavonásáért felelős illetékes hatóságokra vagy szervekre való hivatkozásokat is. A honlapnak tartalmaznia kell továbbá a hatóságok által a fogyatékossgal élő személyek számára kínált különleges feltételekről vagy kedvezményes elbánásról rendelkezésre álló általános információkat, és át kell irányítania a felhasználókat az érintett hatóságok részletesebb információkat tartalmazó honlapjaira. A honlapok tartalmazhatnak magánszereplőktől származó, nemzeti szintű információkat is.

(2) *A tagállamok a magánszereplőket is ösztönzik arra, hogy akadálymentes formátumban nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék az 5. és a 6. cikk szerinti különleges feltételekre vagy kedvezményes elbánásra, valamint parkolási feltételekre és létesítményekre vonatkozó információkat.*

(3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett információkat díjmentesen, egyértelmű, átfogó, felhasználóbarát és könnyen hozzáférhető módon kell rendelkezésre bocsátani, a magánszereplők vagy hatóságok hivatalos honlapjain, ha léteznek ilyenek, vagy más megfelelő módon, összhangban a szolgáltatásokra vonatkozóan az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott, releváns akadálymentességi követelményekkel.

(4) *A vonatkozó uniós joggal összhangban a határokon átnyúló személyszállítási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóknak adott esetben biztosítaniuk kell, hogy az európai fogyatékosági kártyával rendelkező utasok egyértelmű tájékoztatást kapjanak vagy hogy rendelkezésükre álljon ilyen tájékoztatás az utazásuk különböző szakaszaira alkalmazandó különleges feltételekről vagy kedvezményes elbánásról.*

19. cikk

Uniós honlap

- (1) A Bizottság ... [48 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően]-jéig/-ig külön uniós honlapot hoz létre az európai fogyatékosági kártya és a fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája számára. Az említett uniós honlapnak tartalmaznia kell a 18. cikkben említett nemzeti honlapokra mutató linket.**
- (2) Az uniós honlapnak az Unió valamennyi hivatalos nyelvén, nemzetközi jelnyelven és a tagállamok nemzeti jelnyelvein, valamint akadálymentes és könnyen érthető formátumban is rendelkezésre kell állnia, az (EU) 2019/882 irányelv I. mellékletében meghatározott, a szolgáltatásokra vonatkozó releváns akadálymentességi követelményekkel összhangban. Az uniós honlapon említett információknak könnyen érthetőnek kell lenniük, összetettségük nem haladhatja meg az Európa Tanács által kidolgozott közös európai nyelvi referenciakeret B1 (haladó) szintjét.**

20. cikk

Jelentéstétel és értékelés

- (1) A Bizottság ... [78 hónappal ezen irányelv hatálybalépését **követően**]-**jéig/-ig**, és azt követően **négy**évente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának ennek az irányelvnek az alkalmazásáról.
- (2) Az **(1) bekezdésben említett** jelentésben a Bizottság többek között a társadalmi, gazdasági, **technológiai és egyéb releváns** fejlemények fényében foglalkozik az európai fogyatékosági kártya és fogyatékosággal élő személyek európai parkolási kártyája használatával, **különösen a bevezetett díjak hatásával, azzal, hogy ezen irányelv végrehajtása milyen mértékben valósította meg célkitűzéseit, és milyen kölcsönhatásban áll más vonatkozó uniós jogi aktusokkal**, annak érdekében, hogy felmérje, szükséges-e ezen irányelv felülvizsgálata.

A jelentésnek tartalmaznia kell az olyan konkrét hátrányos helyzetek elemzését is, amelyek – a fogyatékoság és a 79/7/EGK²⁴, a 2000/43/EK²⁵, a 2000/78/EK²⁶ vagy a 2004/113/EK²⁷ tanácsi irányelv által védett egyéb okok kombinációján alapuló megkülönböztetésként értendő – interszekcionális megkülönböztetésből erednek, különös tekintettel a fogyatékosággal élő nőkre és lányokra.

- (3) *A Bizottság ... [54 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően]-jéig/-ig értékeli a fogyatékosággal élő személyek szabad mozgásával kapcsolatban fennmaradó hiányosságokat. A Bizottság kellően figyelembe veszi az említett értékelés eredményét annak eldöntésekor, hogy szükség van-e további uniós szintű fellépésre az ilyen hiányosságok kezelése érdekében.*
- (4) A Bizottság kérésére a tagállamok kellő időben ■ közlik a Bizottsággal az olyan információkat, amelyekre az (1) bekezdésben említett jelentés elkészítéséhez a Bizottságnak szüksége lehet.

²⁴ A Tanács 79/7/EGK irányelve (1978. december 19.) a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról (HL L 6., 1979.1.10., 24. o.).

²⁵ A Tanács 2000/43/EK irányelve (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról (HL L 180., 2000.7.19., 22. o.).

²⁶ A Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

²⁷ A Tanács 2004/113/EK irányelve (2004. december 13.) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 373., 2004.12.21., 37. o.).

- (5) A Bizottság *az (1) bekezdésben említett jelentésében* figyelembe veszi a fogyatékossgal élő személyek, ■ az érintett nem kormányzati szervezetek, *különösen* a fogyatékossgal élő személyeket képviselő szervezetek, valamint *a gazdasági szereplők* véleményét.

■

21. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok ... [30 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően]-jéig/-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

A tagállamok ezeket a rendelkezéseket ... [42 hónappal ezen irányelv hatálybalépésének időpontját követően]-tól/-től kezdődően alkalmazzák.

- (2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. Ahivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

22. cikk
Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

23. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI FOGYATÉKOSSÁGI KÁRTYA FORMÁTUMA

AZ ELŐOLDAL szövege: „European Disability Card” angol nyelven, **és a kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein.**

HÁTOLDAL: A kártyát kiállító tagállam által meghatározandó információk, az adott tagállam nyelvén vagy nyelvein.

BE European Disability Card
[national language]

[national language]/Name

[national language]/Surname

[national language]/Date of birth

[national language]/Card serial number

[national language]/Date of issuance

[national language]/Expiry date

A

1. A kártya méretének meg kell felelnie *az ISO/IEC 7810 szabványban meghatározott ID-1 formátumnak.*

2. A kártyán szerepelnie kell a következőknek:

- a kártya birtokosának fényképe;
- a kártya birtokosának vezetékneve és utóneve;
- a kártya birtokosának születési ideje;
- a kártya sorozatszám *vagy nyilvántartási* száma.

3. A kártya színe világoskék és sötétkék az ezen mellékletben látható képnek megfelelően, a következő referenciákkal:

- sötétkék: CMYK 100, 90, 10, 0
RGB 0, 68, 148
- világoskék: CMYK 94, 63, 7, 1
RGB 0, 110, 183

4. A kártyán fel kell tüntetni **a kiállítás és a lejárat dátumát**.
5. A kártyának tartalmaznia kell az országkódot, amelyet egy kék körnek kell körbevennie.
6. A kártyán az ARIAL Regular, **vagy ha ez nem lehetséges, az ARIAL Sans Serif** betűtípust kell használni. **Az előtér és a háttér színei között elegendő kontrasztnak kell lennie.**
7. Az „európai fogyatékosági kártya” szavakat Arial betűtípussal és Braille-írással a Marburg-szabvány szerinti méretek használatával kell megjeleníteni.
8. Az opcionális „A” betű (betűvel és Braille-írással) akkor tüntethető fel, ha a kártya egy vagy több személyi asszisztens **vagy a nemzeti jogszabályoknak vagy gyakorlatoknak megfelelően elismert más kísérő vagy segítő személyek vagy segítő állat** általi kíséretre jogosítja fel a fogyatékosággal élő személyt. **Az „A” betű a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban olyan, fogyatékosággal élő személyek kártyáján is feltüntethető, akik fokozott támogatásra szorulnak.**
9. A **7. cikk (7)** bekezdésében említett, **felhatalmazáson alapuló jogi aktus** elfogadását követően a kártyát **QR-kóddal, valamint** esetlegesen a csalás megelőzését célzó, elektronikus eszközöket tartalmazó **egyéb digitális** funkciókkal kell kiegészíteni. **A kártya fizikai változatának digitális funkciói az e mellékletben foglalt fizikai változatban előírtaknál több személyes adatot is tartalmazhatnak. Az ilyen adatokhoz való hozzáférésnek ugyanakkor a kibocsátó tagállam hatóságaira és kizárólag az arra felhatalmazott felhasználókra kell korlátozódnia. A személyes adatokat az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban kell kezelni.**

10. *A bejegyzéseket angol nyelven, és a kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein kell feltüntetni. Amennyiben egy tagállam a bejegyzéseket az angol, a bolgár, a cseh, a dán, az észt, a finn, a francia, a görög, a holland, a horvát, az ír, a lengyel, a lett, a litván, a magyar, a máltai, a német, az olasz, a portugál, a román, a spanyol, a svéd, a szlovák és a szlovén nyelvtől eltérő nyelven kívánja megszövegezni, azt e melléklet egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül teszi meg. Ha egy tagállam bolgár vagy görög nyelven szövegezi meg a bejegyzéseket, elkészíti a kártya latin betűs változatát is.*

II. MELLÉKLET

A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ SZEMÉLYEK EURÓPAI PARKOLÁSI KÁRTYÁJÁNAK FORMÁTUMA

ELŐLAP

•

**EUROPEAN PARKING
CARD FOR PERSONS
WITH DISABILITIES**

[NATIONAL LANGUAGE]

[national language]/Date of issuance:

[national language]/Expiry date:

[national language]/Card serial number:

[national language]/ Issuing authority/organisation:

[national language]/Vehicle plate number (optional):

BE

HÁTOLDAL

<p>[national language]/Surname:</p> <p>[national language]/Forename:</p> <p>[national language]/Date of birth:</p>	<p>This card entitles the holder to local parking conditions and facilities available in the Member State concerned.</p> <p>[national language]</p> <p>When in use, the card is to be displayed at the front of the vehicle in such a way that the front of the card is clearly visible for checking purposes.</p> <p>[national language]</p>
--	---

1. A fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyájának mérete:
 - magassága: 106 mm
 - szélessége: 148 mm
2. A kártya színe sötétkék és sárga, az ezen mellékletben foglalt képeknek megfelelően, a következő referenciákkal:
 - sötétkék: CMYK 100, 90, 10, 0
RGB 0, 68, 148
 - sárga: CMYK 94, 63, 7, 1
RGB 255, 237, 0

3. A fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyáját függőlegesen két részre kell osztani mind az előlapon, mind a hátoldalon.
- a) Az előlap bal oldalának a következőket kell tartalmaznia:
- sárga háttéren a kerekesszéket használók szimbóluma sötétkék színnel;
 - a parkolási kártya **kiállításának és** lejáratának **dátuma**;
 - a kártya sorozatszám;
 - a kiállító hatóság/szervezet neve ■ ;
 - **ha** a kártyát járműhöz kapcsolják, és a tagállam megköveteli, fel kell tüntetni a jármű rendszámát; **azon tagállamokban, amelyek nem írják elő a rendszám feltüntetését, a kártyán nem kell szerepelnie a vonatkozó adatmezőknek.**
- b) Az előlap jobb oldalának a következőket kell tartalmaznia:
- nagybetűkkel a „fogyatékossgal élő személyek európai parkolási kártyája” szavak **angolul és** a kártyát kiállító tagállam **nemzeti** nyelvein, **valamint Braille-írással a Marburg-szabvány szerinti méretek használatával;**

- háttérként a kiállító tagállam megkülönböztető kódja, amelyet az Uniót jelképező csillagok gyűrűje vesz körül;
- ***a 8. cikk (7) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően a kártyát QR-kóddal, valamint esetlegesen a csalás megelőzését célzó, elektronikus eszközöket használó egyéb digitális funkciókkal kell kiegészíteni.***

A kártya fizikai változatának digitális funkciói az e mellékletben foglalt fizikai változatban előírtnál több személyes adatot is tartalmazhatnak. Az ilyen adatokhoz való hozzáférésnek ugyanakkor a kibocsátó tagállam hatóságaira és kizárólag az arra felhatalmazott felhasználókra kell korlátozódnia. A személyes adatokat az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban kell kezelni.

- c) A hátoldal bal oldalának a következőket kell tartalmaznia:
- a kártya birtokosának vezeték- és utóneve;
 -
 - a kártya birtokosának születési ideje.

■

d) A hátoldal jobb oldalának a következőket kell tartalmaznia **angolul, valamint a kiállító tagállam nemzeti nyelvén vagy nyelvein:**

- a következő közleményt: „Ez a kártya feljogosítja birtokosát az érintett tagállamban rendelkezésre álló, a fogyatékossgal élő személyek számára fenntartott helyi parkolási feltételek és létesítmények igénybevételére”;
- a következő közleményt: „Használat közben a kártyát a jármű elején úgy kell elhelyezni, hogy a kártya előlapja ellenőrzés céljából jól látható legyen”.

4. **■** A bejegyzéseket **angol nyelven, és a kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein** kell feltüntetni. Amennyiben egy tagállam a bejegyzéseket az angol, a bolgár, a cseh, a dán, az észt, a finn, a francia, a görög, a holland, a horvát, az ír, a lengyel, a lett, a litván, a magyar, a máltai, a német, az olasz, a portugál, a román, a spanyol, a svéd, a szlovák és a szlovén nyelvtől eltérő nyelven kívánja megszövegezni, azt e melléklet egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül teszi meg. Ha egy tagállam bolgár vagy görög nyelven szövegezi meg a bejegyzéseket, elkészíti a kártya latin **■** betűs változatát is.

■

Or. en